

รูปแบบการเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับ อาชีวศึกษา พื้นที่กรุงเทพมหานคร

Discipline Enhancing Model by Using Military Methods for Vocational
Colleges under the Office of Vocational Education Commission, Bangkok Area

เสียมศักดิ์ แก้วฉาย¹ และ ฉนวน เอื้อการณ²

Sermsak Kaewchai¹ and Chanuan Uakarn²

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะและการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

Doctor of Philosophy in Public Policy and Management Kasem Bundit University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: ¹kaewchaisermsak@gmail.com

Received May 30, 2023; Revised August 16, 2023; Accepted September 18, 2023

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาวินัยผู้เรียน 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคุณลักษณะของผู้นำทางทหาร การจูงใจ คุณธรรมจริยธรรม การบริหารการอาชีวศึกษา พฤติกรรมกลุ่มเพื่อน และการปฏิบัติของครูกับวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหาร และ 3) วิเคราะห์และกำหนดรูปแบบการเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี พื้นที่วิจัย คือ กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาด้านอาชีวศึกษา จำนวน 350 คน ใช้วิธีคัดเลือกโดยใช้หลักความน่าจะเป็น และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ บุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาด้านอาชีวศึกษา จากภาครัฐ 9 คน และภาคเอกชน 9 คน รวมทั้งสิ้น 18 คน ใช้วิธีคัดเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม กับ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การถดถอยพหุคูณ ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิเคราะห์เนื้อหาแล้วเขียนบรรยายเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัญหาวินัย ได้แก่ การตรงต่อเวลา การแต่งกาย ความรับผิดชอบในหน้าที่ การทะเลาะวิวาท ยาเสพติด ไม่ปฏิบัติตามกฎ พฤติกรรมไม่เหมาะสม

2. คุณธรรมจริยธรรม การจูงใจ คุณลักษณะของผู้นำทางทหาร มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001, 0.01 และ 0.05

3. รูปแบบการเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิธีทางทหาร ประกอบไปด้วยปัจจัยสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ คุณลักษณะของผู้นำทางทหาร การจูงใจ และคุณธรรมจริยธรรม

ข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างวินัยของผู้เรียนด้านอาชีวศึกษา ด้วยปัจจัย 3 ประการ ได้แก่ คุณลักษณะของผู้นำทางทหาร การจูงใจ และคุณธรรมจริยธรรม ได้ตรงตามเป้าหมาย

คำสำคัญ: การเสริมสร้างวินัย; วิธีทางทหาร; อาชีวศึกษา

Abstract

This article aimed to 1) study the problems of learner discipline 2) study the relationship between characteristics of military leaders, motivation, morality and ethics, vocational education administration, peer group behavior, and teacher practices with learner discipline through military methods and 3) analyze and formulate a model for enhancing learner discipline through military methods in vocational colleges. This research was a mixed research method. Research field was in Bangkok. The sample group was personnel working at vocational colleges, in totaling 350 people, using the probability principle and the simple random sampling method. The key informants were personnel working at vocational colleges from government sector 9 persons and private sector 9 persons, in totaling 18 persons using purposive selection method. The instrument for collecting data was questionnaire and in-depth interview. The data of quantitative research were analyzed by mean, standard deviation, and multiple regression. Meanwhile, the data of qualitative research were analyzed by using content analysis and then described the data by using narrative thematic approach. The research results were found as follows;

1. Disciplinary problems, namely punctuality, dressing up, handling responsibility, fighting, drug abusing, breaking regulations, acting inappropriate behavior, lacking of respect for adults and not having public mind.

2. Morality and ethics, motivation, characteristics of military leaders had a causal relationship with enhancing learner discipline through military methods statistically significant at the level of 0.001, 0.01 and 0.05 respectively.

3. A model for enhancing learner discipline through military methods was comprised of 3 key factors: characteristics of military leaders, motivation, and morality and ethics.

Keywords: Enhancing Discipline; Military Methods; Vocational Education

บทนำ

การเสริมสร้างวินัยให้เกิดขึ้นกับคนในชาติจำเป็นต้องเริ่มต้นตั้งแต่วัยเยาว์ซึ่งเป็นวัยที่กำลังสร้างลักษณะนิสัยและต่อเนื่องถึงวัยเรียนให้เกิดกระบวนการเรียนรู้คิดอย่างมีเหตุผลตามลำดับของการพัฒนาการของแต่ละช่วงวัย ทุกสถาบันในสังคมจึงมีบทบาทในการปลูกฝังการมีวินัยแก่คนในชาติเช่น สถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา สถาบันการเมืองและการปกครอง สื่อมวลชน องค์กรอิสระ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันการศึกษาที่มีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างวินัยให้เกิดขึ้นกับคนทุกวัยที่จะต้องปลูกฝังเยาวชนที่อยู่ในวัยเรียนให้เกิดคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย เคารพกติกาของสังคม โดยไม่ล่วงเกินสิทธิของผู้อื่น (Office of the Education Council, 2018)

สำหรับการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพนั้นถือเป็นกระบวนการผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อเพิ่มผลผลิตและส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีของประเทศให้ได้ระดับมาตรฐานสากล ทำให้ประชาชนสามารถประกอบอาชีพโดยอิสระและพึ่งตนเองได้ นอกจากนี้ สมควรกำหนดให้มีสถาบันการอาชีวศึกษาซึ่งเป็นสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาและเป็นนิติบุคคลในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีการจัดการอาชีวศึกษาที่ดำเนินการอย่างเป็นเอกภาพในด้านนโยบายและมีการกระจายอำนาจไปสู่ระดับปฏิบัติ เพื่อให้การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพในทุกระดับมีคุณภาพและประสิทธิภาพเกิดผลสำเร็จแก่ประชาชนโดยเฉพาะนักเรียนและนักศึกษา อันจะเป็นการสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ (Thai government gazette, 2008) พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 มาตรา 6 กล่าวว่า การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติและมีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพโดยอิสระได้ (Thai government gazette, 2008)

จากข่าวที่ปรากฏผ่านสื่อมวลชนและสื่อสังคมออนไลน์ กรณีที่มีกลุ่มนักเรียน นักศึกษาก่อเหตุทะเลาะวิวาท ยกพวกตีกัน จนสร้างความวุ่นวายและเดือดร้อนแก่พี่น้องประชาชน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหา อีกทั้งมีความห่วงใย ต่อเด็กและเยาวชน ที่อาจเกิดพฤติกรรมลอกเลียนแบบในการก่อเหตุทะเลาะวิวาท จึงหาแนวทางควบคุมกำกับดูแล การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน นักศึกษาก่อเหตุทะเลาะวิวาท ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ โดยมีรายละเอียด ดังนี้ (1) ให้ทุก บก./ภ.จว. วิเคราะห์พื้นที่ปฏิบัติการ (IPB) โดยให้ลงรายละเอียดเกี่ยวกับพื้นที่ที่มักจะเป็นจุดเสี่ยง จุดล่อแหลม รวมถึงการสำรวจกล้องวงจรปิดบริเวณโดยรอบและการแสวงหาความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ (2) ให้มีการแต่งตั้งคณะทำงานระดับพื้นที่ขึ้น เพื่อทบทวนบทเรียนหลังจากที่มีการปฏิบัติ (AAR) เพื่อหาจุดแข็ง จุดอ่อน หรือปัญหาอุปสรรค เพื่อทำการแก้ไข ทั้งนี้มุ่งหวังให้มีรูปแบบการปฏิบัติที่เป็นมาตรฐาน (SOP) และมีการออกแผนปฏิบัติการและทำการซักซ้อมแผนเป็นประจำ สำหรับกรณีนักเรียน นักศึกษาก่อเหตุทะเลาะวิวาทแล้วมีผู้บาดเจ็บถูกส่งตัวไปรักษายังโรงพยาบาล ให้มีแผนเผชิญเหตุและทำการซักซ้อม เพื่อป้องกันการทะเลาะวิวาทต่อเรื่องที่โรงพยาบาลด้วย (3) นำข้อมูลที่ได้จากการรับแจ้งเหตุทางศูนย์วิทยุ 191 มาเป็นข้อมูลในการประชุมงานสายตรวจ เพื่อประกอบการวิเคราะห์และจัดทำแผนการตรวจ ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาในพื้นที่ (4) การบูรณาการความร่วมมือ ระหว่าง งานป้องกันปราบปราม งานสืบสวนและพนักงานสอบสวน ในระดับ สน./สภ. เมื่อรับแจ้งเหตุว่าจะมีเหตุดังกล่าว จะต้องประสานงานทั้งสายตรวจประเภทต่าง ๆ และ ทีมสืบสวน เพื่อเข้าไปป้องกันเหตุ หรือคลี่คลายสถานการณ์ (5) มาตรการประสานงานกับสถาบันการศึกษา นั้น กำชับให้ระดับ ผกก.หัวหน้าสถานี เป็นผู้ประสานงานกับ ผอ.สถาบันการศึกษาที่มีความเสี่ยง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ซึ่งกันและกันโดยตรง (6) สร้างความร่วมมือ และหาแนวทางในการป้องกันเหตุนักเรียน นักศึกษาก่อเหตุทะเลาะวิวาทต่อไป และได้สรุปสถิติการเกิดเหตุ นักเรียน นักศึกษาก่อเหตุทะเลาะวิวาท (ระหว่างวันที่ 9-13 ธ.ค.64) มีดังนี้ (1) บช.น. รับแจ้ง 1 ครั้ง กลุ่มวัยรุ่นประมาณ 10 คน มีผู้เสียชีวิต 1 คน และบาดเจ็บ 1 คน (2) ภ.4 รับแจ้ง 1 ครั้ง กลุ่มวัยรุ่นประมาณ 30 คน เหตุเกิดเมื่อวันที่ 10 ธ.ค.64 เวลาประมาณ 17.00 น.พื้นที่ สภ.เมืองกาฬสินธุ์ มีกลุ่มวัยรุ่นทะเลาะวิวาทกันหน้าลานจอดรถจักรยานยนต์ หน้าห้างสรรพสินค้าแห่งหนึ่ง เมื่อเจ้าหน้าที่เดินทางไปยังที่เกิดเหตุ ปรากฏว่าไม่พบกลุ่มวัยรุ่นดังกล่าว จึงได้สอบถาม รปภ.ของห้างสรรพสินค้า ทราบว่ามีกลุ่มวัยรุ่นประมาณ 30 คน ทะเลาะวิวาท วิ่งไล่ทำร้ายกัน และจากกรณีเหตุดังกล่าว ยังไม่มีผู้เสียหายมาแจ้งความร้องทุกข์แต่อย่างใด (3) ภ.3 รับแจ้ง 1 ครั้ง มีผู้บาดเจ็บ 1 คน เหตุเกิดเมื่อวันที่ 13 ธ.ค. 64 เวลาประมาณ 13.19 น.กลุ่มนักเรียนนักศึกษา 2 สถาบันชื่อดังใน จ.ชัยภูมิ เดินทางพบกันริมถนนก่อนเกิดเขม่นกัน ยกพวกตะลุมบอนกันข้างทางและวิ่งไล่ทำร้ายร่างกายกัน ก่อนจะวิ่งแยกย้ายกันหลบหนีไป (Naewna, 2021)

การหละหลวมด้านวินัยของนักศึกษา ทำให้พบปัญหาของอาชีวศึกษา ซึ่งยังประสบปัญหาด้านคุณภาพเช่นเดียวกับสายวิชาอื่น ๆ วัฒนธรรมการยกพวกตีกันของนักเรียนอาชีวศึกษากับสถาบันอื่น และความพยายามยกระดับอาชีวศึกษาให้ถึงขั้นปริญญาตรี เป็นต้น (ภาวิช ทองโรจน์, 2559) ดังนั้น การเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษา จึงเป็นสิ่งที่จะต้องใช้พลังความร่วมมือ และต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและชุมชน โดยมีเงื่อนไขที่จะทำให้การเสริมสร้างวินัยประสบผลสำเร็จ ดังนี้ (1) ความสมัครใจและเต็มใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยอาศัยความคิดริเริ่มของคณะครูและการมีภาวะผู้นำของผู้บริหารเป็นหลัก (2) การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยไว้ในแผนหรือหลักสูตรสถานศึกษาโดยมอบหมายผู้รับผิดชอบหลักอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา (3) การติดตามและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ (4) การดำเนินงานหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างวินัยให้เป็นไปตามบริบทของสถานศึกษา ไม่เป็นการเพิ่มงบประมาณจากปกติและไม่ใช้การเพิ่มภาระงานให้กับผู้สอน (5) การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งบุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน โดยรอบและ (6) การสร้างความยั่งยืนของการเสริมสร้างวินัย โดยนำแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ปรับเข้ากับกระบวนการภายใน จะเป็นการบูรณาการการดำเนินงานและกลายเป็นความร่วมมือของครูและผู้เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ (Office of the Education Council, 2021)

จากแนวทางส่งเสริมการพัฒนาทุนมนุษย์ของประเทศ ที่มุ่งพัฒนาให้คนไทยทุกช่วงวัย เป็นคนที่สมบูรณ์ มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย ค่านิยมที่ดีมีจิตสาธารณะ และมีความสุข เป็นคนเก่งที่มีทักษะความรู้ความสามารถและพัฒนาตนเองได้ต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยการยกระดับคนไทยให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่ สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ และจากปัญหาการหละหลวมด้านวินัยของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาที่เกิดขึ้น จนสร้างความวุ่นวายและเดือดร้อนแก่ประชาชน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและเล็งเห็นถึงความสำคัญของการศึกษารูปแบบการเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา พื้นที่กรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้เป็นรูปแบบการจัดการเรียน การสอนในการเสริมสร้างระเบียบวินัยให้กับผู้เรียนด้านอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครที่เป็นเยาวชนของชาติ และจะได้เป็นรูปแบบอย่างในการเสริมสร้างระเบียบวินัยให้กับสถานศึกษาต่าง ๆ ของประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาวินัยผู้เรียนในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา พื้นที่กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาตัวแปรคุณลักษณะของผู้นำทางทหาร การจงใจ คุณธรรมจริยธรรม การบริหารการอาชีวศึกษา พฤติกรรมกลุ่มเพื่อน และการปฏิบัติของครูที่ส่งผลต่อวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา พื้นที่กรุงเทพมหานคร

3. เพื่อวิเคราะห์และกำหนดรูปแบบการเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา พื้นที่กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานการวิจัย

คุณลักษณะของผู้นำทางทหาร การจงใจ คุณธรรมจริยธรรม การบริหารการอาชีวศึกษา พฤติกรรมกลุ่มเพื่อน และการปฏิบัติของครู ส่งผลต่อวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา พื้นที่กรุงเทพมหานคร

การทบทวนวรรณกรรม

กรมยุทธศึกษากองทัพบก (Army Training Command, 2017) ที่กล่าวว่า ลักษณะผู้นำสามารถเสริมสร้างให้ดีขึ้นได้ด้วยการวิเคราะห์ตนเองอย่างรอบคอบว่าตนยังขาดหรือ บกพร่องข้อใดบ้าง สมควรจะพัฒนาให้ดีขึ้นได้อย่างไร แล้วนำหลักการเหล่านั้นมาปรับปรุงตนเองอย่างระมัดระวังก็สามารถเสริมสร้างสมรรถภาพของตนได้เป็นอย่างดี ซึ่งลักษณะผู้นำทางทหาร มี 14 ประการคือ 1) ความซื่อสัตย์ 2) ความรู้ 3) ความกล้าหาญ 4) ความเด็ดขาด 5) ความเชื่อถือได้ 6) ความริเริ่ม 7) กาลเทศะหรือความแนบเนียน 8) ความยุติธรรม 9) ความกระตือรือร้น 10) ลักษณะท่าทาง 11) ความอดทน 12) ความไม่เห็นแก่ตัว 13) ความรักดี 14) ดุลยพินิจ

เฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg, 1959) ที่กล่าวว่า การยกย่องผู้ที่มีผลงานดีเด่น โดยมีการประกาศชมเชยในความสามารถ ผลงานให้เป็นที่รับทราบโดยทั่วไป มีการให้รางวัลเล็กๆน้อยๆ เพื่อเป็นการแสดงความยินดีให้กำลังใจแก่ผู้ที่ตั้งใจ ย่อมส่งผลให้คนมีความพอใจและเกิดแรงจูงใจ

โคลเบอร์ก (Kohlberg, 1976) ที่กล่าวว่า คุณธรรม คือความรู้ลึกซึ้งชอบชั่วดี เป็นกฎเกณฑ์และมาตรฐานของการประพฤติในสังคมและทำให้บุคคลมีการพัฒนาจนกระทั่งมีลักษณะพฤติกรรมเป็นของตนเอง มาตรฐานการตัดสินใจของสังคมจะเป็นเครื่องตัดสินว่าการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมเช่นนั้นเป็นเรื่องที่ผิดหรือถูก และยังกล่าวว่า จริยธรรมมีพื้นฐานของความยุติธรรมมีได้หมายถึงการทำตามสิ่งที่สังคมเห็นว่าดีหรือถูกต้อง แต่เป็นสิ่งที่ทุกคนควรเลือกกระทำในการตัดสินใจความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเป็นกฎเกณฑ์ซึ่งมีความเป็นสากลและเป็นหลักของยุติธรรม ประกอบด้วยการกระจายสิทธิและหน้าที่ และการตอบแทนที่เสมอภาคกัน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (Office of the Education Council, 2018) กล่าวว่า การดำเนินงานพัฒนาวินัย จะเกิดการพัฒนาก้าวหน้าไม่ได้หากไม่ทราบว่าการดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดนั้น สามารถพัฒนาวินัยนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นหรือก้าวหน้าไปมากน้อยเพียงใด ซึ่งการ

พิจารณาค้นหาตัวชี้วัดความสำเร็จ (Key performance indicators) ของการพัฒนาวิสัย ถือเป็นเรื่องที่สะท้อนความก้าวหน้าของ การพัฒนาวิสัยให้มีความน่าเชื่อถือได้ (Content validity) และสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือเครื่องมือวัดและ/หรือแบบประเมินตัวชี้วัดความสำเร็จ โดยเครื่องมือวัดและ/ หรือแบบประเมินต้องมีความเชื่อมั่นได้ (Reliability) ตัวอย่างตัวชี้วัดความสำเร็จด้านความรับผิดชอบและตรงต่อเวลา ด้านการมีจิตอาสา เสียสละ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น ด้านความซื่อสัตย์สุจริต และด้านการปฏิบัติตามระเบียบ กฎเกณฑ์รู้จักกาลเทศะและเคารพสิทธิผู้อื่น

พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช 2476 (Thai government gazette, 1933) มาตรา 5 ที่กล่าวไว้ว่า วินัยเป็นหลักสำคัญที่สุดสำหรับทหาร เพราะฉะนั้นทหารทุกคนจะต้องรักษาโดยเคร่งครัดอยู่เสมอ ผู้ใดฝ่าฝืนท่านให้ถือว่าผู้นั้นกระทำผิด ซึ่งการกระทำผิดวินัยทหาร มีตัวอย่างดังต่อไปนี้ 1) ดื้อ ขัดขืน หลีกเลียง หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน 2) ไม่รักษาระเบียบการเคารพระหว่างผู้ใหญ่ผู้น้อย 3) ไม่รักษามรรยาทให้ถูกต้องตามแบบธรรมเนียมของทหาร 4) ก่อให้เกิดความสามัคคีในคณะทหาร 5) เกียจคร้าน ละทิ้ง หรือเลินเล่อต่อหน้าที่ราชการ 6) กล่าวคำเท็จ 7) ใช้กิริยาวาจาสวมครวหรือประพุดไม่สมควร 8) ไม่ตักเตือนสั่งสอน หรือลงทัณฑ์ผู้ใต้บังคับบัญชาที่กระทำผิดตามโทษานุโทษ 9) เสพเครื่องทองของเมมาจนถึงเสียกิริยา

ด้อยทซ์อิน-ดัชทริ และฮันเดิลสแตเก็ท (Deutscher Industrie und Handelstag, 2001) ที่กล่าวว่า กฎหมายฝึกอบรมอาชีพ (The Vocational Training Act of 1969) ได้กำหนดแนวทางในการฝึกอบรมอาชีพไว้ 3 ประเภท คือ การฝึกเบื้องต้น (Initial Training) การฝึกต่อเนื่อง (Further Training) และการฝึกอาชีพใหม่ (Retraining) ฝึกอบรมจะเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติ (Learning by Doing) ให้สถานประกอบการ (นายจ้าง) เป็นศูนย์กลางการฝึก ดังนั้น การออกกฎระเบียบเกี่ยวกับการฝึกอบรมอาชีพต้องให้สอดคล้องกับกฎหมายการศึกษาและกฎหมายการจ้างงาน อีกทั้งยังระบุว่า การจัดฝึกอบรมอาชีพในสถานประกอบการไม่เป็นการบังคับขึ้นอยู่กับความสมัครใจของสถานประกอบการ และจากการที่สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีมีระบบการจัดการอาชีวศึกษาที่มีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สามารถพัฒนากำลังคนระดับกลางและนักเทคโนโลยีให้มีสมรรถนะในการแข่งขันในระดับชาติและระดับนานาชาติ ได้นำที่จะศึกษาคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาในประเทศเยอรมนี โดยหวังว่าผลจากการศึกษาคุณภาพจะได้นำมาคิดในการพัฒนานวัตกรรมการอาชีวศึกษาไทย

นิวคอมบ์ (Newcomb, 1962) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน เป็นสภาพแวดล้อมที่สำคัญและมีอิทธิพลต่อนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษา เป็นกลุ่มบุคคลที่อยู่ในช่วงวัยกำลังเจริญเติบโต ร่างกายและจิตใจมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เมื่อเข้าไปอยู่ในสถาบันศึกษาต้องมีความสัมพันธ์กับเพื่อนอย่างมาก กลุ่มเพื่อนจึงมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลง และการพัฒนาทางด้านความรู้ ทักษะคิด บุคลิกภาพ และคุณธรรมของนักศึกษา

มิทเชล และคณะ (Mitchell et al., 2017) กล่าวว่า การปฏิบัติตนของครู หมายถึง การเตรียมการสอน พฤติกรรมการสอน ความคาดหวังที่แก่นักเรียน การเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น การแสดงความชื่นชมแก่นักเรียนที่ทำความดีหรือแสดงออกถึงความสามารถในทางที่ดี การดูแลเอาใจใส่นักเรียน การให้คำปรึกษาแก่นักเรียน บุคลิกการแต่งกายดี มีความยุติธรรม ความประพฤติเรียบร้อย ร่าเริง แจ่มใส เสียสละ ความเข้าใจและเป็นกันเอง การเอาใจใส่ดูแลนักเรียนรวมถึงสัมพันธ์ภาพระหว่างครูและนักเรียนที่สอนดี

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา พื้นที่กรุงเทพมหานคร ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้า รวบรวมเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยได้ประยุกต์แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำทางทหาร ของ กรมยุทธศึกษากองทัพบก (Army Training Command, 2017) มาเป็นตัวแปรอิสระ คือ คุณลักษณะของผู้นำทางทหาร ประยุกต์แนวคิดทฤษฎีแรงจูงใจของเฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg, 1959) มาเป็นตัวแปร การจูงใจ ประยุกต์แนวคิดทฤษฎีคุณธรรมจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kolberg, 1964) มาเป็นตัวแปร คุณธรรมจริยธรรม ประยุกต์แนวคิดทฤษฎีการบริหารการอาชีวศึกษาของด้อยทซ์อิน-ดัชทริ และฮันเดิลสแตเก็ท (Deutscher Industrie und Handelstag, 2001) มาเป็นตัวแปร การบริหารการอาชีวศึกษา ประยุกต์แนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมกลุ่มเพื่อนของนิวคอมบ์ (Newcomb, 1962) มาเป็นตัวแปร พฤติกรรมกลุ่มเพื่อน ประยุกต์แนวคิดทฤษฎีการปฏิบัติของครูของ มิทเชล และคณะ (Mitchell et al, 2017) มาเป็นตัวแปร การปฏิบัติของครู และประยุกต์มาจากแนวคิดของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561) และ พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหารพุทธศักราช 2476 (Thai government gazette, 1933) มาเป็นตัวแปรตาม คือ การเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา พื้นที่กรุงเทพมหานคร

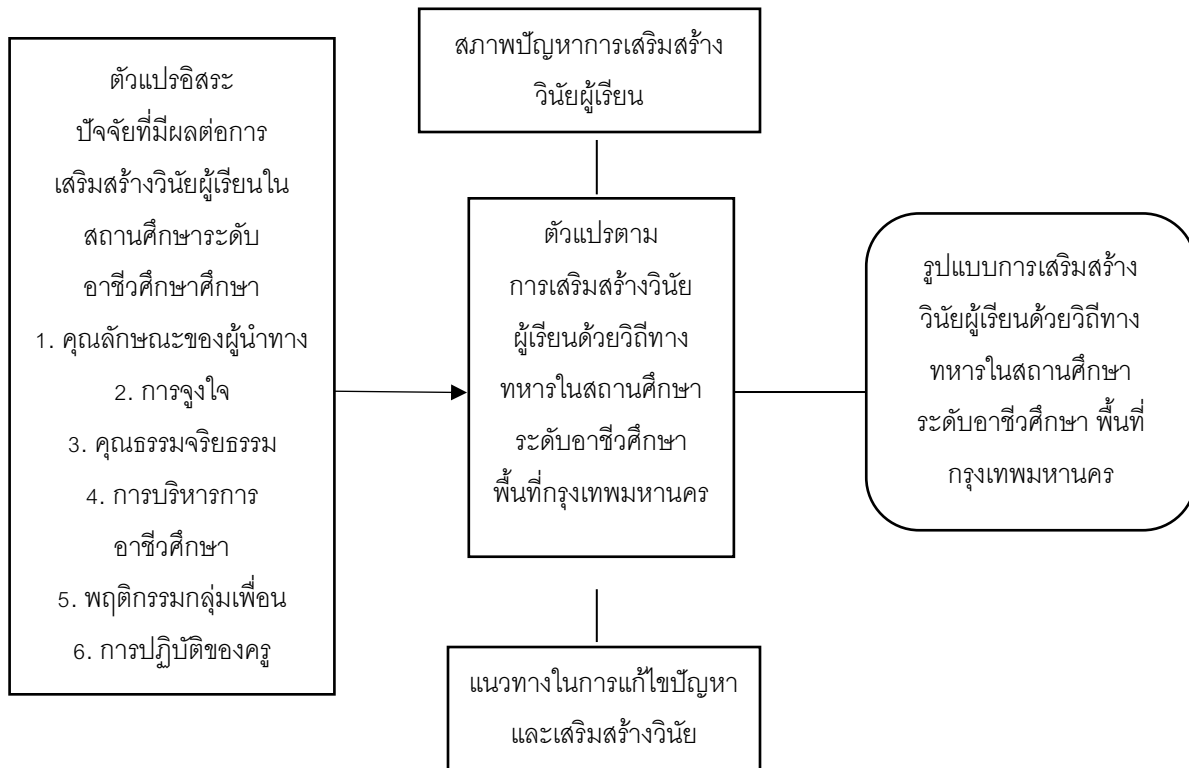
กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยผลสามวิธี ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิด/ทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำทางทหาร ของ กรมยุทธศึกษากองทัพบก (Army Training Command, 2017) มาเป็นตัวแปรอิสระ คือ คุณลักษณะของผู้นำทางทหาร ประยุกต์แนวคิดทฤษฎีแรงจูงใจของเฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg, 1959) มาเป็นตัวแปร การจูงใจ ประยุกต์แนวคิดทฤษฎีคุณธรรมจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kolberg, 1964) มาเป็นตัวแปร คุณธรรมจริยธรรม ประยุกต์แนวคิดทฤษฎีการบริหารการอาชีวศึกษาของ ด้อยทซ์อิน-ดัชทริ และฮันเดิลสแตเก็ท (Deutscher Industrie und Handelstag, 2001) มาเป็นตัวแปร การบริหารการอาชีวศึกษา ประยุกต์แนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมกลุ่มเพื่อนของนิวคอมบ์ (Newcomb, 1962) มาเป็นตัวแปร พฤติกรรมกลุ่มเพื่อน ประยุกต์แนวคิดทฤษฎีการปฏิบัติของครูของ มิทเชล และคณะ (Mitchell et al, 2017)

มาเป็นตัวแปร การปฏิบัติของครู และประยุกต์มาจากแนวคิดของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561) และ พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหารพุทธศักราช 2476 2476 (Thai government gazette, 1933) มาเป็นตัวแปรตาม คือ การเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา พื้นที่ กรุงเทพมหานคร โดยมีรายละเอียดดังนี้

เขียนตัวแปรอิสระ   **กระบวนการ/เครื่องมือ/พื้นที่/กลุ่มเป้าหมาย**   **ตัวแปรตาม**

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยผลสำรวจวิธี พื้นที่วิจัย คือ กรุงเทพมหานคร ประชากร คือ บุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาด้านอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่ต่ำกว่า 3 ปี จากภาครัฐ 21 แห่ง จำนวน 1,324 คน จากภาคเอกชน 68 แห่ง จำนวน 2,569 คน รวมทั้งสิ้น 3,893 คน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ข้อมูล ณ วันที่ 25 มกราคม 2565) กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาด้านอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่ต่ำกว่า 3 ปี จากภาครัฐ 21 แห่ง จำนวน 1,324 คน

จากภาคเอกชน 68 แห่ง จำนวน 2,568 คน รวมทั้งสิ้น 3,893 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของ Krejcie & Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง 350 คน ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักความน่าจะเป็น (Probability Sampling) โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของบุคคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาด้านอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่ต่ำกว่า 3 ปี จากภาครัฐ 21 แห่ง จำนวน 1,324 คน จากภาคเอกชน 68 แห่ง จำนวน 2,569 คน รวมทั้งสิ้น 3,893 คน (สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ข้อมูล ณ วันที่ 25 มกราคม 2565) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ชนิด ได้แก่ 1) แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายปิด มีการประเมินค่าแบบลิเคิร์ต สเกล (Likert Scale) กำหนดคะแนนเป็น 5 ระดับ ใช้ศึกษาเชิงปริมาณ 2) แบบสัมภาษณ์ ประกอบไปด้วย 1) สภาพปัญหาวิสัยทัศน์ต่าง ๆ ในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาศึกษา พื้นที่กรุงเทพมหานคร 2) รูปแบบการเสริมสร้างวิสัยทัศน์ผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา พื้นที่กรุงเทพมหานคร มีความเที่ยงตรงจากการคำนวณหาค่า IOC ครึ่งนี้มีค่าเท่ากับ 0.98 ใช้ศึกษาการวิจัยเชิงคุณภาพ รวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ระหว่างเดือน กรกฎาคม ถึงเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2565 นำข้อมูลเชิงปริมาณมาวิเคราะห์ด้วยสถิติค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multi Linear Regression Analysis) และทดสอบความเป็นอิสระกันของความคลาดเคลื่อน

ผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยพบว่าสภาพปัญหาวิสัยทัศน์ในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา พื้นที่กรุงเทพมหานคร ได้แก่ (1) การตรงต่อเวลา เช่น นอนดึกตื่นสายไม่ยอมกรีบเข้าเรียน บริบทของครอบครัวและสภาพพื้นที่ สภาพการจราจรไม่เอื้ออำนวย ทำให้นักศึกษาบางรายไม่สามารถมาเรียนได้ตรงตามเวลาที่กำหนด (2) การแต่งกาย เช่น นักศึกษาชายไม่ผูกเนคไท และผู้หญิงชอบใส่กระโปรงสั้น ๆ การใส่กางเกงขาเดฟ การใช้หัวเข็มขัดมีโลโก้ของวิทยาลัย ฯลฯ ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจทำให้เกิดการทะเลาะวิวาทกับสถาบันอื่นได้ (3) ความรับผิดชอบในหน้าที่ เช่น สื่อโซเชียลทำให้คิดว่าตนเองมีสิทธิ แต่ลืมคิดเรื่องของหน้าที่ การเรียนในรูปแบบออนไลน์สามารถเข้าเรียนเมื่อไหร่ก็ได้ ไม่เข้าร่วมกิจกรรมในช่วงเช้า (4) การทะเลาะวิวาท เช่น การทะเลาะวิวาทส่วนใหญ่จะเป็นศิษย์เก่าที่จบไปแล้ว สถาบันอื่นจะเข้ามาทะเลาะวิวาทกับวิทยาลัย บางครั้งมีการปาระเบิดหรืออาวุธต่าง ๆ (5) ปัญหายาเสพติด เช่น ปัญหาด้านยาเสพติดในช่วงของการเกิดโควิด-19 นักศึกษาเสพยาเสพติด การนำบุหรี่ปัฟพามาวิทยาลัย (6) ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ เช่น แอบเอาโทรศัพท์มาใช้ภายในวิทยาลัย การเข้าเรียนของนักศึกษาไม่ครบอย่างน้อยร้อยละ 80 ไม่ชอบใส่ชุดยูนิฟอร์มที่ทางวิทยาลัยกำหนด (7) พฤติกรรมไม่เหมาะสม เช่น การวางตัวไม่เหมาะสมและไม่รู้จักกาลเทศะ การโต้เถียงทั้งที่ครูยัง

พูดไม่จบ การใช้คำพูดหรือมีกิจกรรมร่ายท้าวราว (8) การเคารพผู้ใหญ่ เช่น การเอาความรู้สึกส่วนตัวเป็นที่ตั้ง ไม่มองว่าอาวุโสกว่าหรือไม่ เคารพกับผู้ใหญ่ที่ศรัทธาหรือให้ความเคารพเท่านั้น ให้ความสำคัญเฉพาะครูที่รู้จักเท่านั้น (9) เรื่องจิตอาสา ปัจจุบันนักศึกษาส่วนใหญ่ชอบอยู่ลำพังคนเดียว ติดโทรศัพท์อยู่กับโซเชียล จึงทำให้ขาดในเรื่องของความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น ขาดการมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น

2. ผลการวิจัยพบว่าในภาพรวม ปัจจัยที่มีผลต่อการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา ด้านคุณธรรมจริยธรรม มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา พื้นที่กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ด้านการจงใจ มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา พื้นที่กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และด้านคุณลักษณะของผู้นำทางทหาร มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา พื้นที่กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุของปัจจัยที่มีผลต่อการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา กับการเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา พื้นที่กรุงเทพมหานคร ภาพรวม

ปัจจัยที่มีผลต่อการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา	การเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา พื้นที่กรุงเทพมหานคร				
	B	S.E.	สปส. Beta	t	Sig.
(ค่าคงที่)	1.270	0.365	-	3.480	0.001***
1. คุณลักษณะของผู้นำทางทหาร	0.154	0.070	0.120*	2.199	0.029
2. การจงใจ	0.187	0.068	0.152**	2.741	0.006
3. คุณธรรมจริยธรรม	0.324	0.075	0.251***	4.311	0.000
4. การบริหารการอาชีวศึกษา	0.118	0.068	0.096	1.738	0.083
5. พฤติกรรมกลุ่มเพื่อน	-0.065	0.048	-0.070	-1.347	0.179
6. การปฏิบัติของครู	-0.027	0.064	-0.023	-0.414	0.679

หมายเหตุ * $p \leq 0.05$ R = 0.422
 ** $p \leq 0.01$ R² = 0.178
 *** $p \leq 0.001$ R²ปรับ = 0.163
 F = 12.364
 ระดับนัยสำคัญ = 0.000
 Durbin-Watson = 2.112

จากตารางที่ 1 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ($F = 12.364$, $Sig = 0.000$) กับการเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา พื้นที่กรุงเทพมหานคร จากการทดสอบความเป็นอิสระกันของความคลาดเคลื่อน (Durbin-Watson) ในครั้งนี้มีค่าเท่ากับ 2.112 คือ ตัวแปรอิสระประกอบด้วย (1) คุณลักษณะของผู้นำทางทหาร (2) การจงใจ (3) คุณธรรมจริยธรรม (4) การบริหารการอาชีวศึกษา (5) พฤติกรรมกลุ่มเพื่อน และ (6) การปฏิบัติของครู มีความสัมพันธ์เชิงอิสระในตัวเอง โดยมีค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม (R) อยู่ในระดับต่ำ 0.422 และพิจารณาจากการปรับมาตรฐานของตัวแปร (Standardized Variables) ร้อยละ 16.30–17.80 ในการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ และค่า สปส. Beta เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ($\beta_{\text{คุณธรรม}} = 0.251$, $Sig. = 0.000$) ด้านการจงใจ ($\beta_{\text{การจงใจ}} = 0.152$, $Sig. = 0.006$) ด้านคุณลักษณะของผู้นำทางทหาร ($\beta_{\text{คุณลักษณะ}} = 0.120$, $Sig. = 0.029$) ด้านการบริหารการอาชีวศึกษา ($\beta_{\text{การบริหาร}} = 0.096$, $Sig. = 0.083$) ด้านการปฏิบัติของครู ($\beta_{\text{การปฏิบัติ}} = -0.023$, $Sig. = 0.679$) และด้านพฤติกรรมกลุ่มเพื่อน ($\beta_{\text{พฤติกรรม}} = -0.070$, $Sig. = 0.179$) โดยตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา พื้นที่กรุงเทพมหานคร ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ด้านการจงใจ มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และด้านคุณลักษณะของผู้นำทางทหาร มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ การเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา พื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัย ด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านการจงใจ และด้านคุณลักษณะของผู้นำทางทหาร

จากตาราง 1 สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

$$\hat{Y} = b_0 + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3$$

$$= 1.270 + 0.154 (\text{คุณลักษณะของผู้นำทางทหาร}) + 0.187 (\text{การจงใจ}) + 0.324 (\text{คุณธรรมจริยธรรม})$$

3. รูปแบบการเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาพื้นที่กรุงเทพมหานคร ประกอบไปด้วยปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาพื้นที่กรุงเทพมหานคร 3 ประการ ได้แก่ (1) คุณลักษณะของผู้นำทางทหาร โดยสถานศึกษาต้องมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นที่เชื่อถือได้ เช่น ทำงานที่รับมอบหมายเต็มความสามารถตรงต่อเวลา ปฏิบัติตามคำสั่ง มีการส่งเสริมผู้เรียนให้มีความยุติธรรม เช่น ความเที่ยงตรง การซื่อสัตย์ต่อตนเอง การพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ตามความถูกต้อง มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีลักษณะของความซื่อตรง เช่น ไม่พูดปด รักในความจริง ไม่ทุจริต มีน้ำใจสุจริต รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักกาลเทศะ เช่น สามารถ

ร่วมงานกับประสานงานกับผู้อื่นได้โดยปราศจากการกระทบกระทั่ง สุภาพอ่อนโยน เกรงใจผู้อื่น ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างจริงจัง (2) การตั้งใจ โดยสถานศึกษาต้องมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนเลือกเรียนกับสาขาที่ตรงกับทักษะและความรู้ความสามารถของตนเอง ต้องมีระบบและมีหลักเกณฑ์การประเมินผลการเรียนที่ชัดเจน ถูกต้อง และเป็นธรรม มีการให้คำชี้แนะ ช่วยคิดแก้ไขปัญหาผลการเรียนที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน รวมถึงมีการมอบรางวัล ประกาศชมเชยในความสามารถ ผู้ที่มีความประพฤติดี การเรียนดีให้เป็นที่รับทราบโดยทั่วไป เพื่อเป็นการแสดงความยินดีให้กำลังใจแก่ผู้ที่ตั้งใจ (3) คุณธรรมจริยธรรม โดยสถานศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักวิเคราะห์แยกแยะว่าสิ่งใดถูก-ผิด ส่งเสริมให้ผู้เรียนเคารพสิทธิซึ่งกันและกัน มีความภาคภูมิใจในตนเอง สถาบัน และสถาบันอื่น ๆ ส่งเสริมให้ผู้เรียนปฏิบัติตามหลักมนุษยธรรมอย่างคงเส้นคงวา พร้อมทั้งให้ความเสมอภาคในสิทธิมนุษยชนแก่ผู้เรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน และมีความยุติธรรมแก่ผู้เรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้เหตุผลในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และรู้จักควบคุมอารมณ์ของตน ซึ่งทั้งสามปัจจัยนี้เป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้เรียนด้วยในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาพื้นที่กรุงเทพมหานครมีการเสริมสร้างวินัยในด้านต่าง ๆ มีความเหมาะสมเป็นไปตามวิถีทางทหารตามที่ต้องการ และสามารถนำไปประยุกต์ในการเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาพื้นที่กรุงเทพมหานครทั้ง 10 ด้าน คือ รูปแบบการเสริมสร้างวินัย เพื่อให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ความรับผิดชอบต่อสังคม การปฏิบัติตามกฎของสถานศึกษา วางตนให้ถูกต้องตามกาลเทศะ ละอายและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด ไม่กระทำการใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความสามัคคีในสถาบันตนเอง และต่างสถาบัน ไม่พูดคำเท็จ ไม่ใช้กิริยาวาจาไม่สมควร หรือประพฤติไม่สมควร และไม่เสพเครื่องดองของเมาทุกชนิด

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า สภาพปัญหาวินัยในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา พื้นที่กรุงเทพมหานคร ได้แก่ การไม่ตรงต่อเวลา การแต่งกายผิดระเบียบ การทะเลาะวิวาท ปัญหายาเสพติด การไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม การไม่เคารพผู้ใหญ่ การขาดในเรื่องของจิตอาสา ขาดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น และขาดการมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Tancharoen (2017) วิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การส่งเสริมความมีวินัยของนักเรียนโดยความร่วมมือระหว่างสถาบันครอบครัวและสถานการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า เนื่องจากครอบครัวในปัจจุบันมีสภาพเป็นครอบครัวเดี่ยว ครอบครัวแตกแยก ผู้ปกครอง ประกอบอาชีพหรือทำงานนอกบ้าน ทำให้เด็กต้องอยู่บ้านเพียงลำพัง จึงส่งผลต่อวินัยของนักเรียนร่วมด้วย ได้แก่ ขาดมารยาทที่ดีงาม การปฏิบัติตามกฎระเบียบ กติกาของสังคม การตรงต่อเวลา ความสามัคคี การทะเลาะวิวาท การวางแผนในการทำงาน ท้องกอนวัย

อันควร และยาเสพติด เป็นต้น และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Trairat (2017) วิจัยเรื่องการพัฒนาวินัยของนักเรียนโรงเรียนปิยะมหาราชาลัยโดยใช้ระบบหมู่ของกิจกรรมลูกเสือ ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาการมีวินัยตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ การมาสาย การไม่ตรงต่อเวลา การหยอกล้อพูดคุ้ย การไม่มีมารยาทในที่ประชุม รวมทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Mwaniki (2018) วิจัยเรื่อง ความไร้วินัยของนักเรียน: การไตร่ตรองสาเหตุของพฤติกรรมไม่เหมาะสมในหมู่ผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาของเคนยา ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุหลักของนักเรียนขาดวินัยในโรงเรียน ได้แก่ ผู้ปกครองที่ปกป้องมากเกินไป, แกรงกดดันจากเพื่อน, การลงโทษที่ไม่สอดคล้องกัน, ยากจน การใช้ยาเสพติด การดูแลผู้ปกครอง และการใช้ยาในทางที่ผิด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Warui (2018) วิจัยเรื่อง สถานะและความท้าทายของโครงการแนะแนวและให้คำปรึกษาในการจัดการวินัยในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในเขต Kiambu ประเทศเคนยา ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาของวินัยในโรงเรียน ได้แก่ สาเหตุหลักของกรณีการละเลยวินัยในโรงเรียนเป็นอิทธิพลเชิงลบของเพื่อนฝูง การขาดคำแนะนำที่เหมาะสม และอิทธิพลเชิงลบของโซเชียลมีเดีย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา ด้านคุณธรรมจริยธรรม มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา พื้นที่กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ด้านการจงใจ มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา พื้นที่กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และด้านคุณลักษณะของผู้นำทางทหาร มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา พื้นที่กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านการจงใจ ด้านคุณลักษณะของผู้นำทางทหาร เป็นปัจจัยที่สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษามีความรับผิดชอบต่อตนเอง ปฏิบัติตามระเบียบของสังคมและศีลธรรม มีความตั้งใจเพิ่มพูนความรู้และการฝึกทักษะเพื่อนำไปประกอบอาชีพซึ่งก่อให้เกิดความเจริญต่อตนเองและผู้อื่นโดยไม่ขัดต่อระเบียบของสังคมและศีลธรรม มีความตั้งใจ และพฤติกรรมที่แสดงออกมามีต้องเป็นสิ่งที่ดีต่อตนเองและสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ Lieutenant, Sanitsom and Intratat (2016) วิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้นำทางทหารของผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทร์กษัตริย์กรียาธิราช กรณีศึกษาปีการศึกษา 2557 ผลการวิจัยพบว่า ระดับคุณลักษณะผู้นำทางทหารตามค่านิยมหลักของกองทัพอากาศของนายทหารใหม่ ด้านความมีระเบียบวินัย (A1) จากผลการประเมินของผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชา และนายทหารใหม่ อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ Raksongmeun (2014) วิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาในเขตภาคใต้ตอนบน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านจิตลักษณะของนักเรียน ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ส่งผลทางตรงและทางอ้อมต่อการมีวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาในเขตภาคใต้ตอนบน มีค่า

อิทธิพลรวม Beta เท่ากับ 0.20 สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kwanpracha (2016) วิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมด้านความมีวินัยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีความรู้เชิงคุณธรรมด้านความมีวินัย หลังเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมตามรูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า รูปแบบการเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาพื้นที่กรุงเทพมหานคร ประกอบไปด้วยปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาพื้นที่กรุงเทพมหานคร 3 ประการ ได้แก่ (1) คุณลักษณะของผู้นำทางทหาร โดยสถานศึกษาต้องมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นที่เชื่อถือได้ เช่น ทำงานที่รับมอบหมายเต็มความสามารถ ตรงต่อเวลา ปฏิบัติตามคำสั่ง มีการส่งเสริมผู้เรียนให้มีความยุติธรรม เช่น ความเที่ยงตรง การซื่อสัตย์ต่อตนเอง การพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ตามความถูกต้อง มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีลักษณะของความซื่อตรง เช่น ไม่พูดปด รักในความจริง ไม่ทุจริต มีน้ำใจสุจริต รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักกาลเทศะ เช่น สามารถร่วมงานกับประสานงานกับผู้อื่นได้โดยปราศจากการกระทบกระทั่ง สุภาพ อ่อนโยน เกรงใจผู้อื่น ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างจริงใจ (2) การจูงใจ โดยสถานศึกษาต้องมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนเลือกเรียนกับสาขาที่ตรงกับทักษะและความรู้ความสามารถของตนเอง ต้องมีระบบและมีหลักเกณฑ์การประเมินผลการเรียนที่ชัดเจน ถูกต้อง และเป็นธรรม มีการให้คำชี้แนะ ช่วยคิดแก้ไขปัญหาผลการเรียนที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน รวมถึงมีการมอบรางวัล ประกาศชมเชยในความสามารถ ผู้ที่มีความประพฤติดี การเรียนดีให้เป็นที่รับทราบโดยทั่วไป เพื่อเป็นการแสดงความยินดีให้กำลังใจแก่ผู้ที่ตั้งใจ (3) คุณธรรมจริยธรรม โดยสถานศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักวิเคราะห์แยกแยะว่าสิ่งใดถูก-ผิด ส่งเสริมให้ผู้เรียนเคารพสิทธิซึ่งกันและกัน มีความภาคภูมิใจในตนเอง สถาบัน และสถาบันอื่น ๆ ส่งเสริมให้ผู้เรียนปฏิบัติตัวตามหลักมนุษยธรรมอย่างคงเส้นคงวา พร้อมทั้งให้ความเสมอภาคในสิทธิมนุษยชนแก่ผู้เรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน และมีความยุติธรรมแก่ผู้เรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้เหตุผลในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และรู้จักควบคุมอารมณ์ของตน ซึ่งทั้งสามปัจจัยนี้เป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้เรียนด้วยในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาพื้นที่กรุงเทพมหานครมีการเสริมสร้างวินัยในด้านต่าง ๆ มีความเหมาะสมเป็นไปตามวิถีทางทหารตามที่ต้องการ และสามารถนำไปประยุกต์ในการเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาพื้นที่กรุงเทพมหานคร ทั้ง 10 ด้าน คือ รูปแบบการเสริมสร้างวินัย เพื่อให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ความรับผิดชอบต่อสังคม การปฏิบัติตามกฎของสถานศึกษา วางตนให้ถูกต้องตามกาลเทศะ ละอายและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด ไม่กระทำการใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความสามัคคีในสถาบันตนเอง และต่างสถาบัน ไม่พูดคำเท็จ ไม่ใช้กิริยาวาจาไม่สมควร หรือประพฤติไม่สมควร และไม่เสพเครื่องดองของเมาทุกชนิด สอดคล้องกับงานวิจัยของ Muenrak and Chairueang (2014) วิจัยเรื่องคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยการ

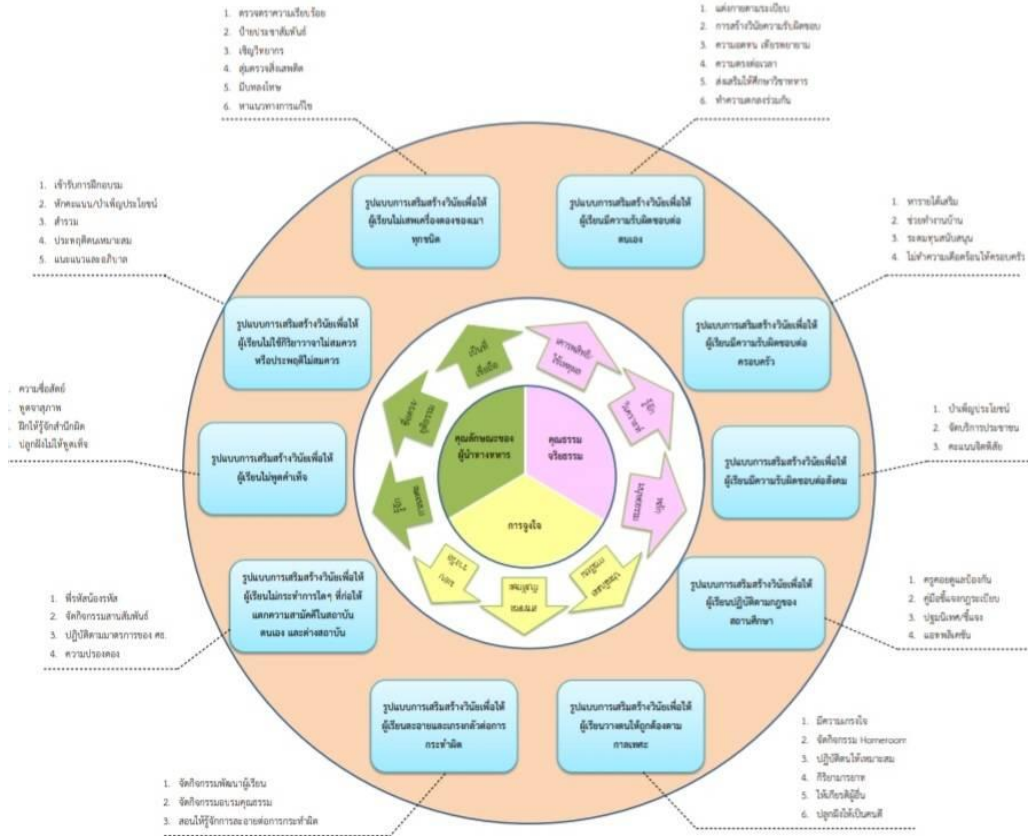
อาชีพพรหมคีรี สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า แนวทางส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพพรหมคีรี สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราชตามความคิดเห็นของ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และครูผู้สอนสรุปประเด็นสำคัญในแต่ละด้านได้ ดังนี้ (1) ด้านความมีระเบียบวินัย ควรส่งเสริมให้นักศึกษามีระเบียบวินัยในการเข้าแถวเข้าห้องเรียนซื้ออาหารและระเบียบอื่น ๆ ให้ชัดเจน นักศึกษาต้องแต่งกายให้ถูกระเบียบ ควรอบรมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักศึกษา ควรจัดบอร์ดตัวอย่างที่เป็นระเบียบวินัยให้นักศึกษาได้ดูเป็นแบบอย่าง ครูควรเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อสร้างความศรัทธาแก่นักศึกษา ควรมีการเข้าค่ายอบรมคุณธรรมจริยธรรม ควรยกย่องนักศึกษาที่มีความประพฤติดีเมื่อทางวิทยาลัยกำหนดกฎระเบียบขึ้นแล้ว ควรดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามที่กำหนดไม่ใช่เมื่อมีอะไรเกิดขึ้นแล้วปล่อยตามเลย ควรให้ความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบวินัยข้อบังคับของวิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง วิทยาลัยควรจัดฝึกอบรมให้นักเรียนมีระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด (2) ด้านความรับผิดชอบ ควรส่งเสริมให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวมรับผิดชอบต่อหน้าที่และทำงานตามที่ครูมอบหมายให้เสร็จตามกำหนดเวลา ควรให้การอบรมแก่นักเรียนด้านความรับผิดชอบต่ออย่างสม่ำเสมอควรมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบให้นักศึกษาได้รับผิดชอบอยู่เป็นประจำในการสอนแต่ละคาบ ครูควรสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อเข้าไปด้วย ควรลงโทษผู้ไม่ปฏิบัติตามกฎกติกาวิทยาลัยควรจัดวิทยากรมาบรรยายเรื่องความรับผิดชอบต่อให้นักศึกษาฟัง ครูควรเป็นแบบอย่างในความรับผิดชอบต่อในเวลา ควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ ภายในวิทยาลัยเพื่อฝึกให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อ (3) ด้านความซื่อสัตย์ ควรส่งเสริมให้นักศึกษามีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่นยกย่องนักศึกษาที่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการมีความซื่อสัตย์ เช่น ถ้านักศึกษาพบสิ่งของของผู้อื่นแล้วนำมามอบคืนที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์วิทยาลัย ควรให้การยกย่องชมเชยผู้ที่ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ฝึกการออมทรัพย์ในห้องเรียนของตนเอง ฝึกความซื่อสัตย์ในการสอบหรือการทำงานที่ได้รับมอบหมายจากครู ควรจัดอบรมสั่งสอนศิษย์ให้เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์กับตนเองและผู้อื่น ควรแนะนำให้ นักศึกษามีความซื่อสัตย์ในด้านการงานที่ได้รับมอบหมาย (4) ด้านความเสียสละ ควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักเสียสละ เช่น บริจาคสิ่งของให้ผู้อื่นที่ได้รับความเดือดร้อน ควรจัดกิจกรรมที่มีการทำงานร่วมกับผู้อื่น จัดกิจกรรมอาสาพัฒนา วิทยาลัยควรจัดบอร์ดนิทรรศการยกย่องผู้ที่มีความเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม (5) ด้านความอดทน ควรส่งเสริมให้นักศึกษามีความอดทนในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมกีฬาเชียร์ประชุมทางองค์กรวิชาชีพ กิจกรรมค่ายอาสาต่าง ๆ วิทยาลัยควรมีการอบรมหน้าเสาธงอย่างสม่ำเสมอ ควรมีการยกย่องชมเชยนักศึกษาที่มีความอดทนเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับคนอื่น (6) ด้านความมีสัมมาคารวะ ควรจัดให้มีการสอนวิชามารยาทไทยกับนักศึกษาทุกระดับชั้น ควรมีการอบรมเกี่ยวกับการไหว้และการทำความเคารพผู้อาวุโสวิทยาลัย ควรฝึกอบรมมารยาทให้แก่นักศึกษา ควรจัดกิจกรรมประกวดมารยาทไทยทุกคน ควรมีสัมมาคารวะแก่ทุกคนไม่แบ่งชั้นวรรณะของแต่ละบุคคล ควรจัดอบรมคุณธรรมจริยธรรม จัดกิจกรรมการประกวดมารยาท

ไทยทุกปี เพื่อเสริมสร้างการมีสัมมาคารวะต่อบุคคลอื่น ครูควรเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษา ควรเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้ในเรื่องสัมมาคารวะ ครูควรสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมด้านความมีสัมมาคารวะในวิชาที่สอน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Porncharoen (2016) วิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาวินัยนักศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากรสายวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครในแต่ละด้านสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้ (1) ด้านการแต่งกายพบว่าควรมีการพัฒนาวินัยของนักศึกษามากที่สุดในเรื่องการแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของมหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง (2) ด้านการตรงต่อเวลาพบว่าควรมีการพัฒนาวินัยของนักศึกษาที่สุดในเรื่องการปฏิบัติตนให้ตรงต่อเวลาอย่างต่อเนื่อง (3) ด้านความสะอาดพบว่าควรมีการพัฒนาวินัยของนักศึกษาที่สุดในเรื่องการทิ้งขยะให้ตรงกับถังขยะเพื่อเป็นการรักษาความสะอาดภายในมหาวิทยาลัย (4) ด้านการแสดงความเคารพพบว่าควรมีการพัฒนาวินัยของนักศึกษาที่สุดในเรื่องการมีสัมมาคารวะผู้ใหญ่อ่างเหมาะสมและ (5) ด้านการปฏิบัติตนตามระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครพบว่าควรมีการพัฒนาวินัยของนักศึกษาที่สุดในเรื่องมหาวิทยาลัยควรมอบเกียรติบัตรให้นักศึกษาที่มีความประพฤติดีปฏิบัติตนตามระเบียบข้อบังคับและแนวทางปฏิบัติของมหาวิทยาลัย

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

รูปแบบการเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาพื้นที่กรุงเทพมหานคร ทั้งผลการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และผลการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยทั้งสองรูปแบบมาบูรณาการรวมกัน แล้วนำมาสังเคราะห์เพื่อสร้างรูปแบบการเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีดังนี้

ภาพที่ 2 รูปแบบการเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาพื้นที่ กรุงเทพมหานคร

รูปแบบการเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาพื้นที่ กรุงเทพมหานคร ประกอบไปด้วยปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาพื้นที่กรุงเทพมหานคร ได้แก่

1) สถานศึกษาดูควรมีการจัดตั้งเครือข่ายความร่วมมือระหว่าง สถานศึกษา ผู้ปกครอง กระทรวงศึกษาฯ กองทัพบก เพื่อเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา พื้นที่ กรุงเทพมหานคร

2) สถานศึกษาดูควรมีการจัดหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา พื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยเริ่มตั้งแต่การปัจฉิมนิเทศนักศึกษาใหม่ รวมทั้ง นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในปัจจุบัน ด้วยการเชิญวิทยากรพิเศษที่เป็นทหารมาสร้างความรู้ความเข้าใจแก่นักศึกษา เพื่อให้ นักศึกษาสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

3) สถานศึกษาควรมีการจัดงานประกาศเกียรติคุณแก่นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่และศิษย์เก่าที่มีความประพฤติดี อยู่ในระเบียบวินัยของสถานศึกษา รวมถึงผู้ที่มีผลการเรียนดีอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นขวัญกำลังใจและเชิดชูเกียรติแก่นักศึกษาและวงศ์ตระกูล จะได้มีแรงผลักดันและกำลังใจในการเสริมสร้างวินัยผู้เรียนในสถานศึกษาต่อไปในอนาคต

สรุป

รูปแบบการเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาพื้นที่กรุงเทพมหานคร ประกอบไปด้วยปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาพื้นที่กรุงเทพมหานคร 3 ประการ ได้แก่ (1) คุณลักษณะของผู้นำทางทหาร โดยสถานศึกษาต้องมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นที่เชื่อถือได้ เช่น ทำงานที่รับมอบหมายเต็มความสามารถ ตรงต่อเวลา ปฏิบัติตามคำสั่ง มีการส่งเสริมผู้เรียนให้มีความยุติธรรม เช่น ความเที่ยงตรง การซื่อสัตย์ต่อตนเอง การพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ตามความถูกต้อง มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีลักษณะของความซื่อตรง เช่น ไม่พูดปด รักในความจริง ไม่ทุจริต มีน้ำใจสุจริต รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักกาลเทศะ เช่น สามารถร่วมงานกับประสานงานกับผู้อื่นได้โดยปราศจากการกระทบกระทั่ง สุภาพอ่อนโยน เกรงใจผู้อื่น ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างจริงจัง (2) การจูงใจ โดยสถานศึกษาต้องมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนเลือกเรียนกับสาขาที่ตรงกับทักษะและความรู้ความสามารถของตนเอง ต้องมีระบบและมีหลักเกณฑ์การประเมินผลการเรียนที่ชัดเจน ถูกต้อง และเป็นธรรม มีการให้คำชี้แนะ ช่วยคิดแก้ไขปัญหาผลการเรียนที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน รวมถึงมีการมอบรางวัล ประกาศชมเชยในความสามารถ ผู้ที่มีความประพฤติดี การเรียนดีให้เป็นที่รับทราบโดยทั่วไป เพื่อเป็นการแสดงความยินดีให้กำลังใจแก่ผู้ที่ตั้งใจ (3) คุณธรรมจริยธรรม โดยสถานศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักวิเคราะห์แยกแยะว่าสิ่งใดถูก-ผิด ส่งเสริมให้ผู้เรียนเคารพสิทธิซึ่งกันและกัน มีความภาคภูมิใจในตนเอง สถาบัน และสถาบันอื่น ๆ ส่งเสริมให้ผู้เรียนปฏิบัติตามหลักมนุษยธรรมอย่างคงเส้นคงวา พร้อมทั้งให้ความเสมอภาคในสิทธิมนุษยชนแก่ผู้เรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน และมีความยุติธรรมแก่ผู้เรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้เหตุผลในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และรู้จักควบคุมอารมณ์ของตน ซึ่งทั้งสามปัจจัยนี้เป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้เรียนด้วยในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาพื้นที่กรุงเทพมหานครมีการเสริมสร้างวินัยในด้านต่าง ๆ มีความเหมาะสมเป็นไปตามวิถีทางทหารตามที่ต้องการ และสามารถนำไปประยุกต์ในการเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาพื้นที่กรุงเทพมหานคร ทั้ง 10 ด้าน คือ รูปแบบการเสริมสร้างวินัย เพื่อให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ความรับผิดชอบต่อสังคม การปฏิบัติตามกฎของสถานศึกษา วางตนให้ถูกต้องตามกาลเทศะ ละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด ไม่กระทำ

การใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความสามัคคีในสถาบันตนเอง และต่างสถาบัน ไม่พูดคำเท็จ ไม่ใช้กิริยาวาจาไม่สมควร หรือประพฤติไม่สมควร และไม่เสพเครื่องคองของเมาทุกชนิด

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1) สถานศึกษาต้องมีการประยุกต์คุณธรรมจริยธรรมมาเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา โดยการส่งเสริมให้ผู้เรียนในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษามีความรับผิดชอบต่อนตนเอง ปฏิบัติตามระเบียบของสังคมและศีลธรรม มีความตั้งใจเพิ่มพูนความรู้และการฝึกทักษะเพื่อนำไปประกอบอาชีพซึ่งก่อให้เกิดความเจริญต่อนตนเองและผู้อื่นโดยไม่ขัดต่อระเบียบของสังคมและศีลธรรม ด้วยการส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักวิเคราะห์แยกแยะว่าสิ่งใดถูก-ผิด ส่งเสริมให้ผู้เรียนเคารพสิทธิซึ่งกันและกัน มีความภาคภูมิใจในตนเอง สถาบัน และสถาบันอื่น ๆ ส่งเสริมให้ผู้เรียนปฏิบัติตามหลักมนุษยธรรมอย่างคงเส้นคงวา พร้อมทั้งให้ความเสมอภาคในสิทธิมนุษยชนแก่ผู้เรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน และมีความยุติธรรมแก่ผู้เรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน รวมถึงส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้เหตุผลในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และรู้จักควบคุมอารมณ์ของตน

2) สถานศึกษาต้องมีการประยุกต์การจูงใจมาเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา โดยการส่งเสริมให้ผู้เรียนในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษามีความรับผิดชอบต่อนตนเอง ปฏิบัติตามระเบียบของสังคมและศีลธรรม มีความตั้งใจเพิ่มพูนความรู้และการฝึกทักษะเพื่อนำไปประกอบอาชีพซึ่งก่อให้เกิดความเจริญต่อนตนเองและผู้อื่นโดยไม่ขัดต่อระเบียบของสังคมและศีลธรรม ด้วยการส่งเสริมให้ผู้เรียนเลือกเรียนกับสาขาที่ตรงกับทักษะและความรู้ความสามารถของตนเอง มีระบบและมีหลักเกณฑ์การประเมินผลการเรียนที่ชัดเจน ถูกต้อง และเป็นธรรม มีการให้คำชี้แนะ ช่วยคิดแก้ไขปัญหาผลการเรียนที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน และมีการมอบรางวัล ประกาศชมเชยในความสามารถ ผู้ที่มีความประพฤติดี การเรียนดีให้เป็นที่รับทราบโดยทั่วไป เพื่อเป็นการแสดงความยินดีให้กำลังใจแก่ผู้ที่ตั้งใจ

3) สถานศึกษาต้องมีการประยุกต์คุณลักษณะของผู้นำทางทหารมาเสริมสร้างวินัยในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา โดยการส่งเสริมให้ผู้เรียนในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษามีความรับผิดชอบต่อนตนเอง ปฏิบัติตามระเบียบของสังคมและศีลธรรม มีความตั้งใจเพิ่มพูนความรู้และการฝึกทักษะเพื่อนำไปประกอบอาชีพซึ่งก่อให้เกิดความเจริญต่อนตนเองและผู้อื่นโดยไม่ขัดต่อระเบียบของสังคมและศีลธรรม ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นที่เชื่อถือได้ เช่น ทำงานที่รับมอบหมายเต็มความสามารถ ตรงต่อเวลา ปฏิบัติตามคำสั่ง ส่งเสริมผู้เรียนให้มีความยุติธรรม เช่น ความเที่ยงตรง การซื่อสัตย์ต่อนตนเอง การพิจารณาเรื่อง

ต่าง ๆ ตามความถูกผิด ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีลักษณะของความซื่อตรง เช่น ไม่พูดปด รักในความจริง ไม่ทุจริต มีน้ำใจสุจริต รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักกาลเทศะ เช่น สามารถร่วมงานกับประสานงานกับผู้อื่น ได้โดยปราศจากการกระทบกระทั่ง สุภาพอ่อนโยน เกรงใจผู้อื่น รวมมือกับผู้อื่นอย่างจริงใจ

4) สถานศึกษาต้องมีการส่งเสริมการสร้าง ความเข้าใจแก่นักศึกษาและประชุมชี้แจงหน้าชั้นเรียน หรือในวาระอื่น ๆ ที่ทางสถานศึกษาจัดขึ้นในประเด็นต่าง ๆ อย่างเคร่งครัด เช่น การตรงต่อเวลา การมีความรับผิดชอบ การมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน เรื่องกิริยามารยาท ความตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ เพื่อให้นักศึกษาได้เข้าใจและนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสม หากมีการกระทำผิด ต้องมีการตักเตือนและการหักคะแนนพฤติกรรม เมื่อนักศึกษาปฏิบัติตัวไม่ถูกต้อง โดยการที่ครูต้องเรียกนักศึกษามาพูดคุย แต่ถ้าทำผิดซ้ำจะอบรมตักเตือนก็จะต้องมีการหักคะแนนพฤติกรรม รวมทั้งส่งเสริมให้นักศึกษามีการบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม เช่น การจัดบริการตรวจเช็คสภาพและซ่อมยานพาหนะ หรือการรับซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าแก่ประชาชนฟรี เป็นต้น

5) สถานศึกษาต้องมีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยการฝึกระเบียบวินัยให้กับนักศึกษาด้วยการเชิญทหารมาทำการฝึกวินัย และสอดแทรกเรื่องจิตอาสาและคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มเข้าไป รวมทั้งใช้แนวปฏิบัติขององค์การวิชาชีพในอนาคตของประเทศไทยมุ่งเน้นให้เป็นคนดีและเป็นคนเก่งควบคู่กับการสร้างวินัยและคุณธรรมจริยธรรม

6) สถานศึกษาต้องมีการปรับปรุงแบบการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับผู้เรียนและมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของผู้เรียนเป็นหลัก โดยจัดรูปแบบการเรียนในรายวิชาหนึ่งต่อเนื่องกัน 16 วัน ไม่เกิน 3 วิชา และเรียนในรูปแบบเดิมติดต่อกันในแต่ละภาคเรียน เนื่องจากการบ้านจะเบ็ดเสร็จอยู่ในบล็อคนั้น ซึ่งอาจารย์สามารถตรวจสอบความเข้าใจของนักศึกษาได้สะดวกยิ่งขึ้น

7) สถานศึกษาต้องมีการตรวจตราพื้นที่เสี่ยง ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง/ผู้ปกครอง โดยที่ครูจะแจ้งข้อมูลไปยังสถานี่ตำรวจรวมทั้งประสานสถานศึกษาใกล้เคียง เพื่อช่วยกันสอดส่องดูแลเพิ่มเติม รวมถึงติดต่อกับกลุ่มเครือข่ายเพื่อช่วยเหลือตามพื้นที่เสี่ยงต่าง ๆ และประสานงานกับผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งทางสถานศึกษาจะต้องจัดให้อาจารย์ฝ่ายปกครองและอาจารย์ที่ปรึกษาออกตรวจตามพื้นที่ หากพบเจอนักศึกษาของวิทยาลัยมีการมั่วสุมบริเวณไหนจะทำการพูดคุยและนำตัวนักศึกษาส่งกลับบ้าน เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาทางวินัยของวิทยาลัย รวมถึงต้องมีการเช็คชื่อนักเรียนนักศึกษาในห้องเรียนทุกคาบที่มีการสอน รวมทั้งจัดครูเวรเพื่อคอยเช็คและดูแลนักศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อวิเคราะห์และกำหนดรูปแบบการเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิธีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา พื้นที่กรุงเทพมหานคร เพื่อใช้เป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในการเสริมสร้างระเบียบวินัยให้กับผู้เรียนด้านอาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครที่เป็น

เยาวชนของชาติ และจะได้เป็นรูปแบบอย่างในการเสริมสร้างระเบียบวินัยให้กับสถานศึกษาต่าง ๆ ของประเทศต่อไป ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปอาจจะต้องมีการศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นต่าง ๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์และกำหนดรูปแบบการเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาพื้นที่กรุงเทพมหานครร่วมกับผลการวิจัยครั้งนี้ให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ด้วยการยกระดับของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่ ซึ่งขอเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไปมีดังต่อไปนี้

1) ควรทำการศึกษาการเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT) การเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาพื้นที่กรุงเทพมหานคร เพื่อนำมาวิเคราะห์และกำหนดเป็นกลยุทธ์การเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาพื้นที่กรุงเทพมหานคร แล้วนำมาแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาวิธีการหรือกระบวนการการเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาพื้นที่กรุงเทพมหานครให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน

2) ควรทำการศึกษาการเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาพื้นที่อื่น ๆ ในเขตภาคกลางและภูมิภาคอื่น ๆ ในประเทศไทย เพื่อสร้างเครือข่ายในการสร้างรูปแบบการเสริมสร้างวินัยผู้เรียนด้วยวิถีทางทหารในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาในประเทศไทยให้มีมาตรฐานที่สามารถใช้ได้กับสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาทุกสถาบัน

References

- Department of Military Education. (2017). *Handbook of commissioned officers*. Bangkok: Arun Printing
- Deutscher Industrie und Handelstag. (2001). *Duale Berufsausbildung: Dual Vocational Training*. Berlin: DIHT.
- Herzberg, F. (1959). *Federick; Mausner, Bernard; and Synderman, Block the Motivation to Work*. New York: John Willey.
- Kohlberg, L. (1964). Development of Moral Character and Moral Ideology. In M.L. Hoffman & L.W. Hoffman (Eds), *Review of Child Development Research*. Hartford, C.T.: Connecticut Printer.
- Kwanpracha, P. (2016). The development of an activity model for enhancing morality in discipline for elementary school students. *Journal of Nakhon Phanom University*, 6(2), 52–60.

- Lieutenant, F., Sanitsom, P. and Intratat, M. (2016). Characteristics of military leaders of graduates from King Kriyathirat Royal Thai Air Force Academy A case study of the academic year 2014. *Journal of Humanities and Social Sciences Air Master*, 4(4), 153–164.
- Mitchell et al. (2017). Enhancing effective classroom management in schools: structures for changing teacher behaviors. *Teacher education and special education 2017*, SAGE, 40(2), 140–153.
- Muenrak, W. and Chairueang, N. (2014). Morals and ethics of Phrom Khiri Vocational College students under vocational education Nakhon Si Thammarat Province. *Graduate School Pitchayathat Journal*, 9(2), 53–61.
- Mwaniki, G. S. (2018). Students' indiscipline: A reflection on the causes of misbehaviour among learners in Kenyan secondary schools. *Global Journal of Advanced Research*, 5(4), 171–177.
- Naewna. (2021). *The commander-in-chief of the police ordered police across the country. students hitting Fighting*. Retrieved January, 28, 2022, from <https://www.naewna.com/local/622025>
- Newcomb, T. (1962). *Student peer group influence*. In T. Newcomb & E. Wilson (Eds.), *The American college: A psychological and social interpretation of higher learning*. New York: Wiley.
- Office of the Secretariat of the Council of Education. (2018). *Executive Summary Strengthening Discipline in Educational Institutions at the Basic Education Level*. Bangkok: Prikwan Graphic Co., Ltd.
- Office of the Secretariat of the Council of Education. (2018). *Forms and mechanisms for enhancing discipline in basic education institutions of the Federal Republic of Germany*. Bangkok: Prikwan Graphic Co., Ltd.
- Office of the Vocational Education Commission. (2022). *Report on the number of personnel of the Office of the Vocational Education Commission*. Bangkok: Office of the Vocational Education Commission.
- Porncharoen, R. (2013). *Guidelines for Student Discipline Development According to Opinions of Academic Personnel at Rajamangala University of Technology Phra Nakhon* [Research report, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon, Faculty of Industrial Education].
- Raksongmeun, S. (2014). Factors affecting the discipline of secondary school students in the upper southern region. *Thaksin University Journal of Education*, 14(2), 55–70.
- Thai Royal Gazette. (1933). *Military Discipline Act, B.E. 2476*. Volume 50, page 473/20 August 1933.
- Thai Royal Gazette. (2008). *Vocational Education Act 2008*. Volume 125, Section 43, A5, March 2008.

- The Secretariat of the Education Council. (2018). *Synthesis result report The result of research and development of the model Mechanisms for enhancing discipline in educational institutions at the basic education level*. Bangkok: Company Sweet Pepper Graphic Co., Ltd.
- Thongroj, P. (2016). *10 symptoms requiring major surgery in Thai studies*. Cited from *Matichon Daily*, page 23, issue dated 8,10,12,13 November 2008. Retrieved April, 30, 2021, from <http://www.charuaypontorranin.com/index.php?lay=show&ac=article&Id=538672107>
- Trairat, S. (2017). *Discipline development of students at Piya Maharajalai School by using group system of scout activities* [Personal study report for the Executive Development Program Ministry of Education (Nor Sor Bor Sor. B.E.), Class 7, Institute for the Development of Teachers, Faculty Members and Educational Personnel Office of the Permanent Secretary, Ministry of Education].
- Warui, J. W. (2018). *Status and challenges of guidance and counselling programme in discipline management in public secondary schools in Kiambu County, Kenya* [Master's Thesis Kenyatta University].